

TUUSULA

Kouluterveyskysely 2023
Tuusulan kooste

Mikä koulu-terveyskysely?

- Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tuottama Koulu-terveyskysely tuottaa monipuolista ja luotettavaa seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palveluista.
- Koulu-terveyskyselyyn 2023 vastasi yhteensä 260 000 oppilasta tai opiskelijaa valtakunnan tasolla.
- Tuusulassa kyselyyn osallistui 2 215 vastaajaa:
  - 4.–5.-luokkalaisista 86 %,
  - 8.–9.-luokkalaisista 71 %,
  - lukion 1.–2. vuosiluokan opiskelijoista 69 % ja
  - ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijoista 34 %.

Keskeisiä huomioita v. 2023 kyselystä (Lähde: [THL](#))

- suuri osa lapsista ja nuorista voi hyvin, on tyytyväinen elämäänsä ja arkirytmii on kunnossa
- osan hyvinvointia kuormittavat monet erilaiset tekijät, kuten sairastelu, ahdistuneisuus, kiusaaminen tai sosiaalisten tilanteiden pelko, joiden taustalla voi olla monia erilaisia tekijöitä
- oman terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien oppilaiden osuus on kasvanut Kouluterveyskyselyissä vuodesta 2015 alkaen, erityisesti tytöillä
- **Oppilaiden ilmoittamat sairauspoissaolojen määrät kasvoivat merkittävästi**
  - Vähintään kerran kuukaudessa sairauden vuoksi poissa koulusta kertoi olleensa useampi kuin joka kolmas 8. ja 9. luokan oppilaista
- Vuonna 2021 havaittu **ahdistuksen lisääntyminen** 8. ja 9. luokkien oppilailla ja toisen asteen opiskelijoilla **ei ole vähentynyt** kevään 2023 kyselyssä
  - Ahdistuneisuus on yleistynyt aiemmista kyselyistä erityisesti 8. ja 9. luokan tytöillä.
- **Arkisin vähintään kahdeksan tuntia nukkuvien osuus on kasvanut hieman** vuoden 2021 jälkeen lähes kaikissa ikäryhmissä.
- **Vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus kasvoi** edellisestä vuoden 2021 kyselystä hieman lähes kaikissa ikäryhmissä
- **Kiusaaminen, väkivalta ja häirintä ovat edelleen yleisiä**
- **Opiskeluhoitopalveluja käytetään paljon**
  - Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveystarkastuksien toteutumisessa on kasvavia puutteita
  - Tyttöjen käynnit kuraattorilla ja psykologilla ovat yleistyneet hieman vuodesta 2017 lähtien – poikien käynnit ovat pysyneet ennallaan

Nostot Tuusulan tulokset suhteessa koko maan tuloksiin

- Myönteistä

- 4-5 lk netin käytön väheneminen, tuntee kuuluvansa kouluyhteisöön, tapaturmien väheneminen
- 8-9 lk mielialaan saatu tukea, raittius lisääntynyt, terveystarkastus positiivinen kokemus
- Lukio väsymys ja uupumus vähentynyt, voi vaikuttaa oppituntien suunnitteluun ja koulun tapahtumien järjestämiseen, saanut psykologin ja kuraattorin palveluja

- Huolestuttavaa

- 4-5 lk sähkötupakan ja tupakkatuotteiden käyttö lisääntynyt
- koululounas (koululounaan syöminen ja kokemus ruokailusta)
- 8-9 lk sähkösavukkeiden käyttö lisääntynyt, koululounaan syöminen, vaikutusmahdollisuudet koulun tapahtumiin, tieto harrastusmahdollisuuksista ei tavoita
- Lukio laittomien huumeiden/kannabiksen kokeilu, koululounas, keskustelumahdollisuuden koulussa

Nostot Tuusulan tuloksista suhteessa edelliseen kyselyyn

- Myönteistä

- 4-5 lk kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä, mahdollisuus keskustella mieltä painavista asioista, liikunta lisääntynyt
- 8-9 lk raittius ja nukkuminen lisääntynyt, samoin kun mielialaan saatu tuki
- Lukio vaikutusmahdollisuuden koulun tapahtumiin lisääntyneet, psykologin ja kuraattorin palveluihin pääseminen, seksuaalinen väkivalta ja häirintä vähentynyt

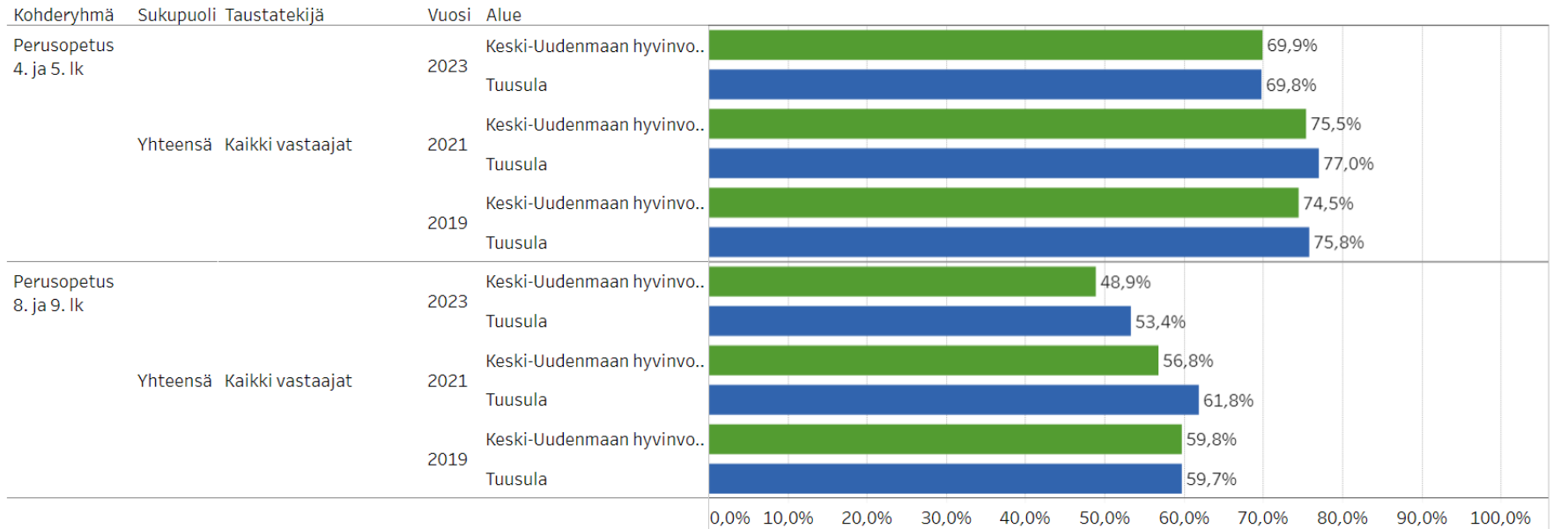
- Huolestuttavaa

- 4-5 lk sähkösavukkeiden käytön lisääntyminen, työrauha luokassa ja oppilaiden viihtyminen, kiusaamisen lisääntyminen
- 8-9 lk sähkösavukkeiden käyttö, pääseminen opiskeluhuollon palveluihin
- Lukio koululounas, keskustelu ja avun saaminen (koulun ulkopuolella) mielialaan liittyvissä huolissa
- Kokemus perheen taloudellisesta tilanteesta heikentynyt

Miksi näin?

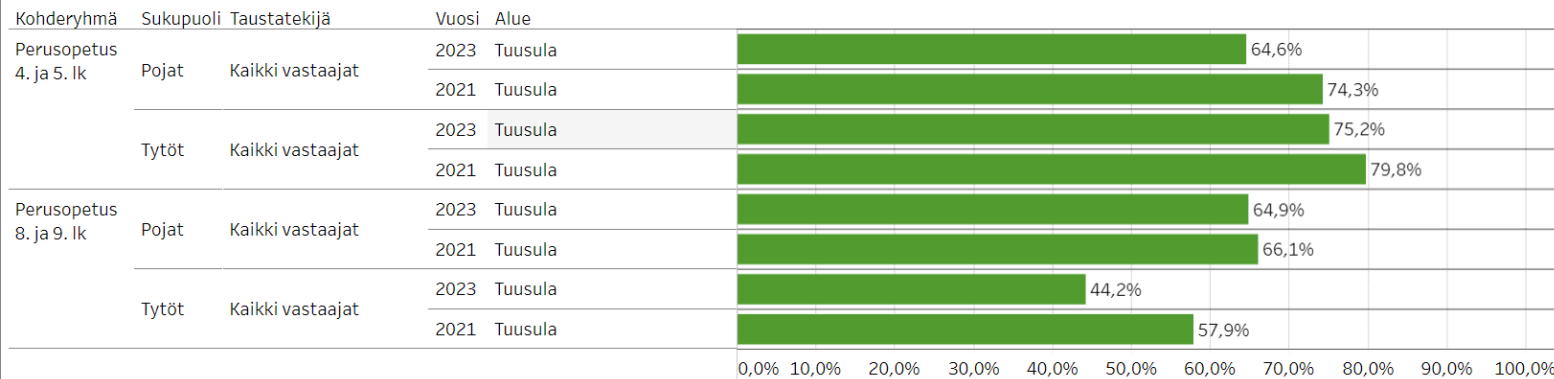

Pitää koulunkäynnistä

1, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
2, Tuusula

Pitää koulunkäynnistä

Alue: Tuusula
Indikaattori: Pitää koulunkäynnistä
Kohderyhmä: Perusopetus 4. ja 5. lk
Sukupuoli: Yhteensä
taustatekijä: Kaikki vastaajat
Vuosi: 2023
tulos: 69,8%
N: 930

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Mitä pidät koulunkäynnistä tällä hetkellä? Pidän koulunkäynnistä".
Vastausvaihtoehdot: 1) Hyvin paljon 2) Melko paljon 3) Melko vähän 4) En lainkaan. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 1 tai 2. (Selkokieleisessä lomakkeessa kysymys ja vastausvaihtoehdot ovat: "Pidätkö koulunkäynnistä?", 1) Pidän paljon, 2) Pidän vähän, 3) En pida ollenkaan. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 1.)

TUUSULA

Elämisen taidetta.

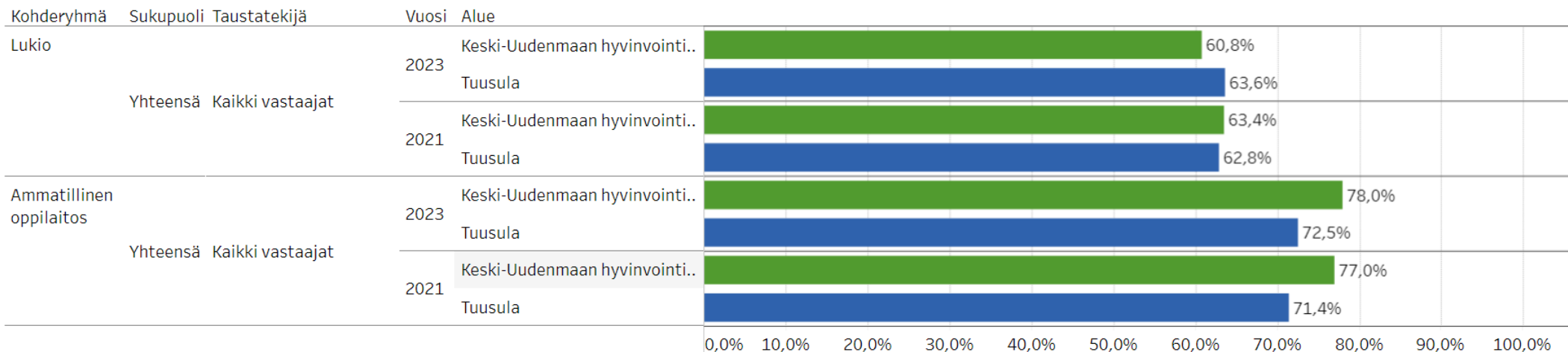
Lukio ja ammatillinen koulutus

Lukio koulutuksessa
Tuusulan tulos parempi
kuin alueen

Alue: Tuusula
Indikaattori: Pitää koulunkäynnistä
Kohderyhmä: Lukio
Sukupuoli: Yhteensä
taustatekijä: Kaikki vastaajat
Vuosi: 2023
tulos: 63,6%
N: 264

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Mitä pidät koulunkäynnistä/opiskelusta tällä hetkellä? Pidän koulunkäynnistä/opiskelusta" Vastausvaihtoehdot: 1) Hyvin paljon, 2) Melko paljon, 3) Melko vähän, 4) En lainkaan. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 1 tai 2. (Selkokielisessä lomakkeessa kysymys ja vastausvaihtoehdot ovat: "Pidätkö koulunkäynnistä?", 1) Pidän paljon, 2) Pidän vähän, 3) En pidä ollenkaan (2021 asti: En pidä lainkaan). Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 1.)

Pitää koulunkäynnistä

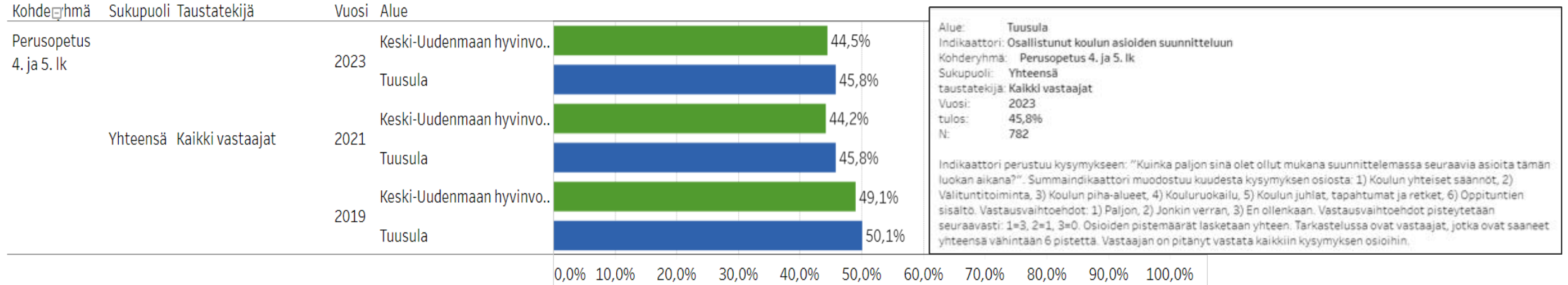

TUUSULA

Elämisen taidetta.

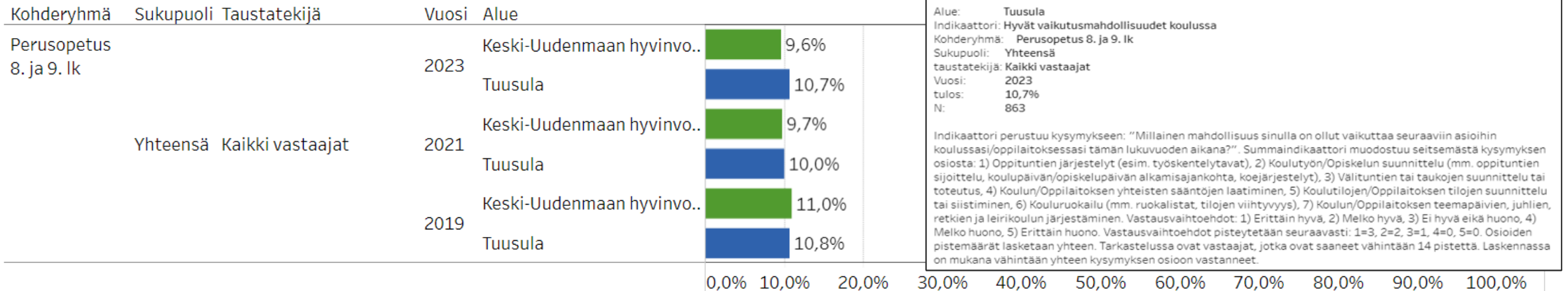
- 1, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
- 2, Tuusula

Osallistunut koulun asioiden suunnitteluun

Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa

Ero ala- ja yläkouluikäisten kokemuksen välillä?

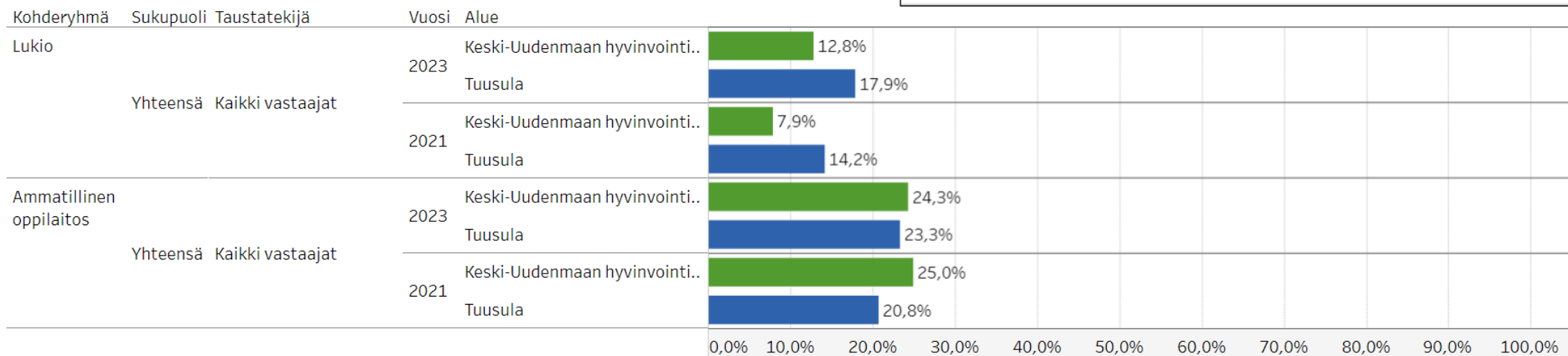

Lukio ja ammatillinen koulutus

Alue: Tuusula
 Indikaattori: Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa
 Kohderyhmä: Lukio
 Sukupuoli: Yhteensä
 taustatekijä: Kaikki vastaajat
 Vuosi: 2023
 tulos: 17,9%
 N: 279

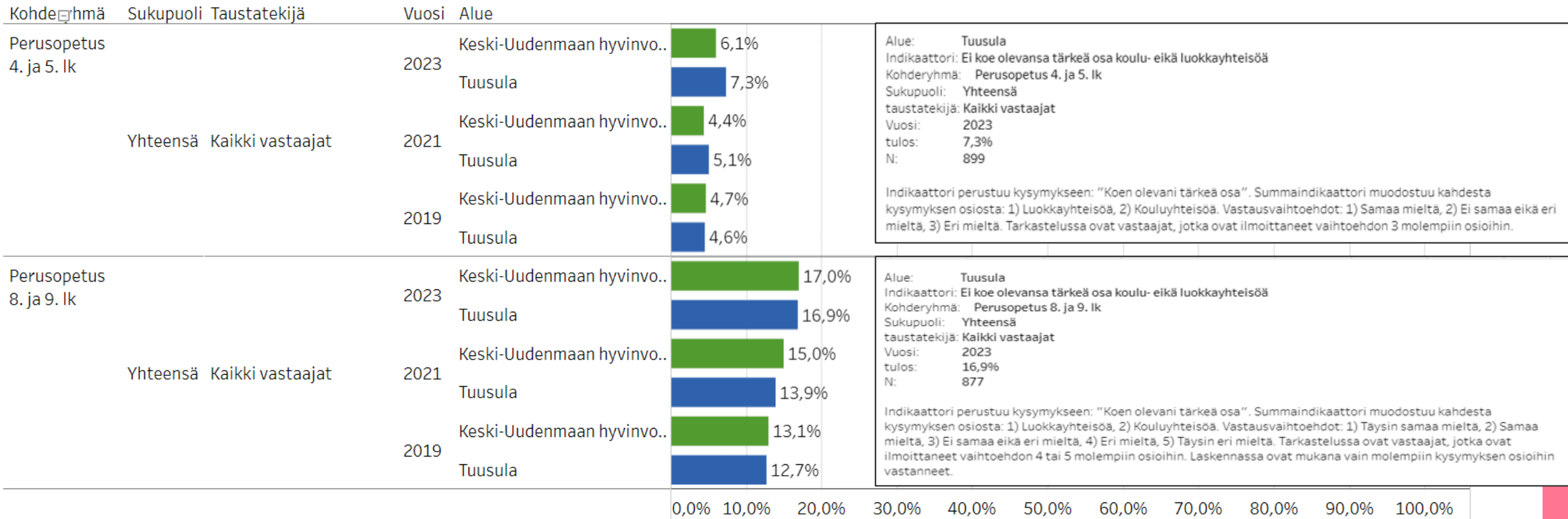
Indikaattori perustuu kysymykseen: "Millainen mahdollisuus sinulla on ollut vaikuttaa seuraaviin asioihin koulussasi/oppilaitoksessasi tämän lukuvuoden aikana?". Summaindikaattori muodostuu seitsemästä kysymyksen osiosta: 1) Oppituntien järjestelyt (esim. työskentelytavat), 2) Koulutyön/Opiskelun suunnittelu (mm. oppituntien sijoittelu, koulupäivän/opiskelupäivän alkamisajankohta, koejärjestelyt), 3) Välituntien tai taukojen suunnittelu tai toteutus, 4) Koulun/Oppilaitoksen yhteisten sääntöjen laatiminen, 5) Koulutilojen/Oppilaitoksen tilojen suunnittelu tai siistiminen, 6) Kouluruokailu (mm. ruokalistat, tilojen viihtyvyys), 7) Koulun/Oppilaitoksen teemapäivien, juhlien, retkien ja leirikoulun järjestäminen. Vastausvaihtoehdot: 1) Erittäin hyvä, 2) Melko hyvä, 3) Ei hyvä eikä huono, 4) Melko huono, 5) Erittäin huono. Vastausvaihtoehdot pisteytetään seuraavasti: 1=3, 2=2, 3=1, 4=0, 5=0. Osioiden pistemäärät lasketaan yhteen. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat saaneet vähintään 14 pistettä. Laskennassa on mukana vähintään yhteen kysymyksen osioon vastanneet.

Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa

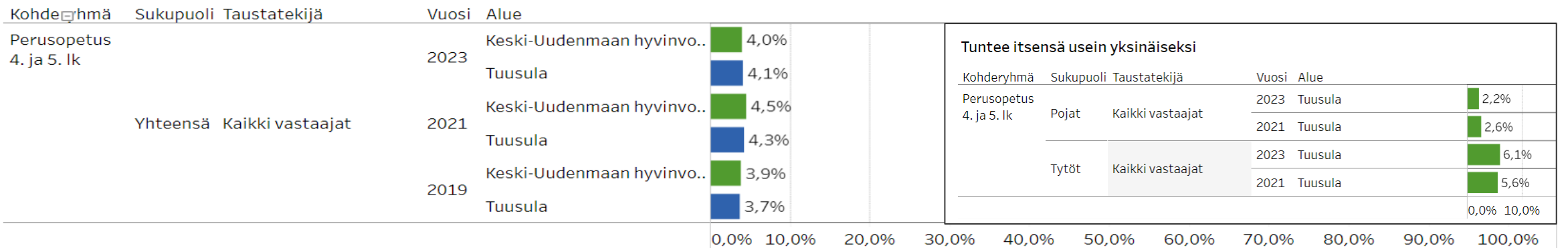
■ 1, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
 ■ 2, Tuusula

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä

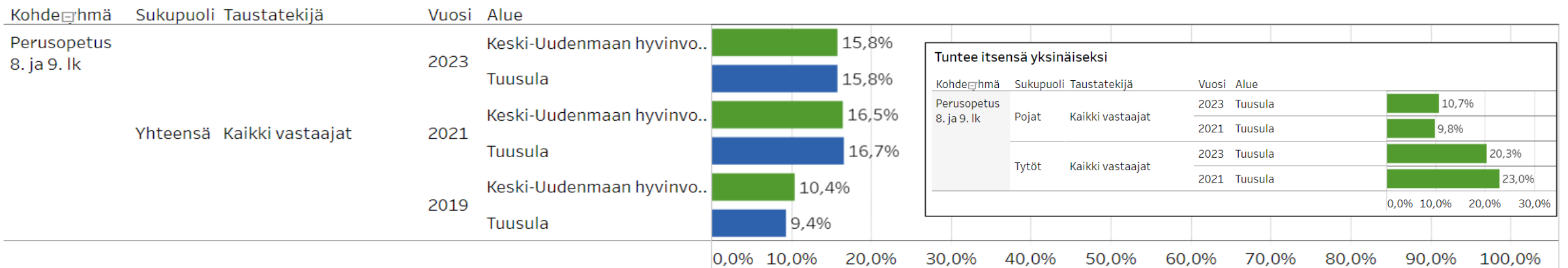

■ 1, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
 ■ 2, Tuusula

Tuntee itsensä usein yksinäiseksi

Tuntee itsensä yksinäiseksi

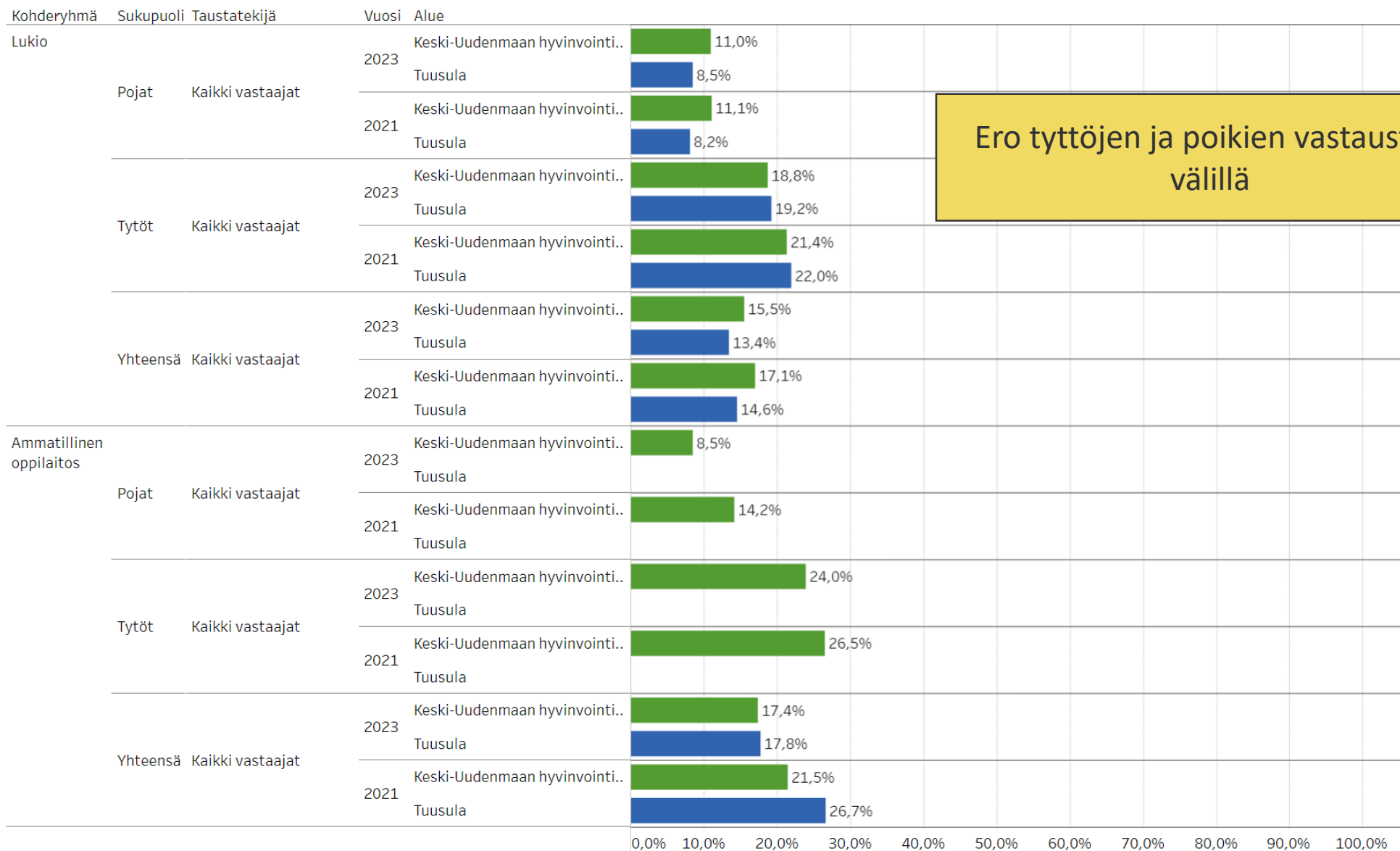
Alue: **Tuusula**
 Indikaattori: **Tuntee itsensä yksinäiseksi**
 Kohderyhmä: **Perusopetus 8. ja 9. lk**
 Sukupuoli: **Yhteensä**
 taustatekijä: **Kaikki vastaajat**
 Vuosi: **2023**
 tulos: **15,8%**
 N: **878**

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Tunnetko itsesi yksinäiseksi?". Vastausvaihtoehdot: 1) En koskaan, 2) Hyvin harvoin, 3) Joskus, 4) Melko usein, 5) Jatkuvasti. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 4 tai 5. (Selkokielisessä lomakkeessa kysymys ja vastausvaihtoehdot ovat samanlaisia.)

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Tuntee itsensä yksinäiseksi

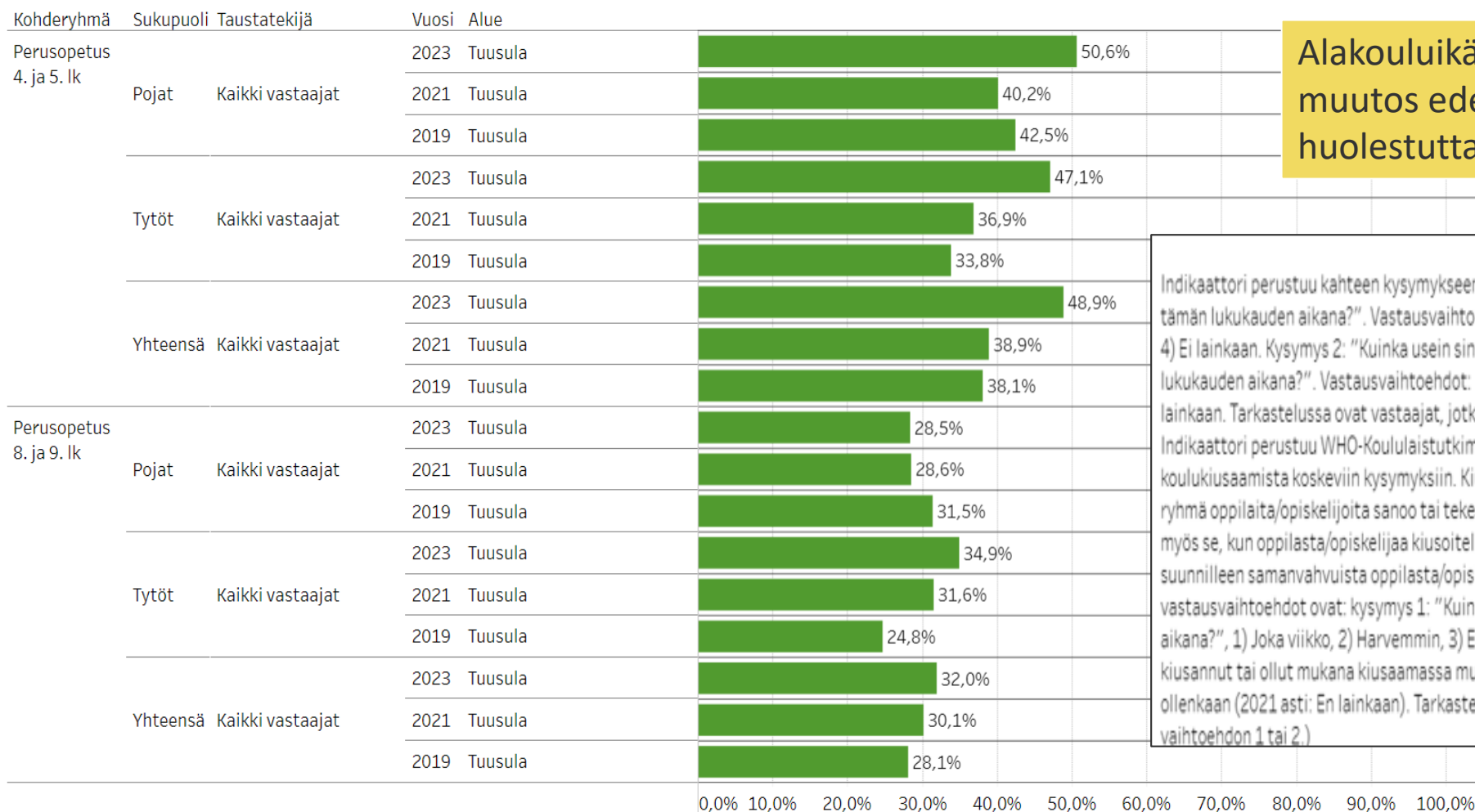
Ero tyttöjen ja poikien vastausten välillä

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Turvallisuuden kokemus

Koulukiusattuna tai osallistunut koulukiusaamiseen lukukauden aikana

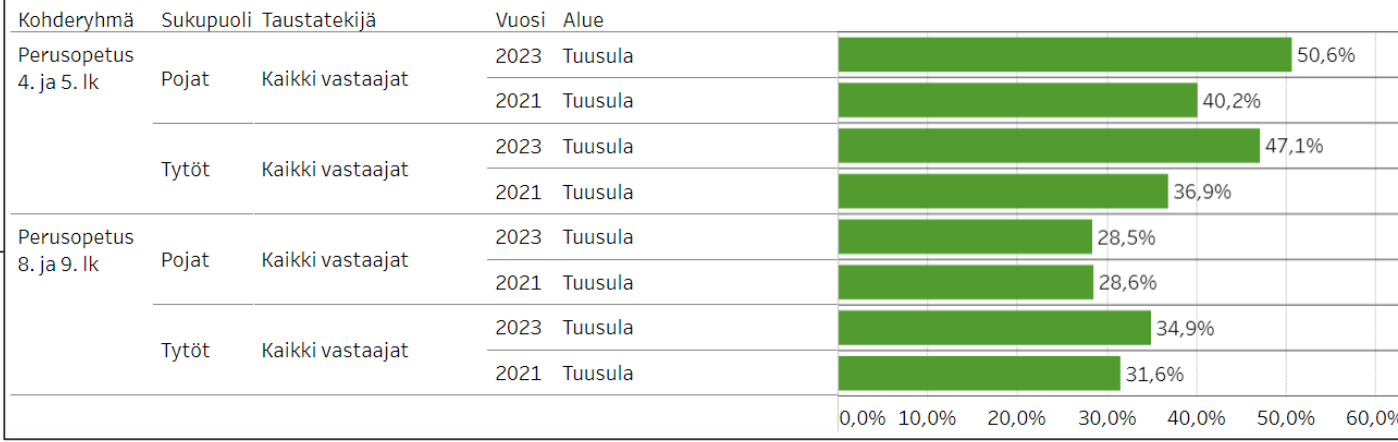
Alakouluikäisten kohdalla muutos edelliseen tiedonkeruuseen huolestuttava

Indikaattori perustuu kahteen kysymykseen. Kysymys 1: "Kuinka usein sinua on kiusattu koulussa/opilaitoksessa tämän lukukauden aikana?". Vastausvaihtoehdot: 1) Useita kertoja viikossa, 2) Noin kerran viikossa, 3) Harvemmin, 4) Ei lainkaan. Kysymys 2: "Kuinka usein sinä olet osallistunut muiden oppilaiden/opiskelijoiden kiusaamiseen tämän lukukauden aikana?". Vastausvaihtoehdot: 1) Useita kertoja viikossa, 2) Noin kerran viikossa, 3) Harvemmin, 4) En lainkaan. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet kysymyksessä 1 tai 2 vaihtoehdon 1, 2, tai 3. Indikaattori perustuu WHO-Koululaistutkimuksen (Health Behaviour in School-aged Children, HBSC) koulukiusaamista koskeviin kysymyksiin. Kiusaamisella tarkoitetaan tässä sitä, kun toinen oppilas/opiskelija tai ryhmä oppilaita/opiskelijoita sanoo tai tekee epämiellyttäviä asioita jollekin oppilaalle/opiskelijalle. Kiusaamista on myös se, kun oppilasta/opiskelijaa kiusoitellaan toistuvasti tavalla, josta hän ei pidä. Kiusaamista ei ole se, kun kaksi suunnilleen samanvahuista oppilasta/opiskelijaa riitelevät. (Selkokielisessä lomakkeessa kysymys ja vastausvaihtoehdot ovat: kysymys 1: "Kuinka usein muut oppilaat ovat kiusanneet sinua koulussa tämän luokan aikana?", 1) Joka viikko, 2) Harvemmin, 3) Ei ollenkaan (2021 asti: Ei lainkaan) & kysymys 2: "Kuinka usein sinä olet kiusannut tai ollut mukana kiusaamassa muita oppilaita tämän luokan aikana?", 1) Joka viikko, 2) Harvemmin, 3) En ollenkaan (2021 asti: En lainkaan). Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet kysymyksessä 1 tai 2 vaihtoehdon 1 tai 2.)

TUUSULA

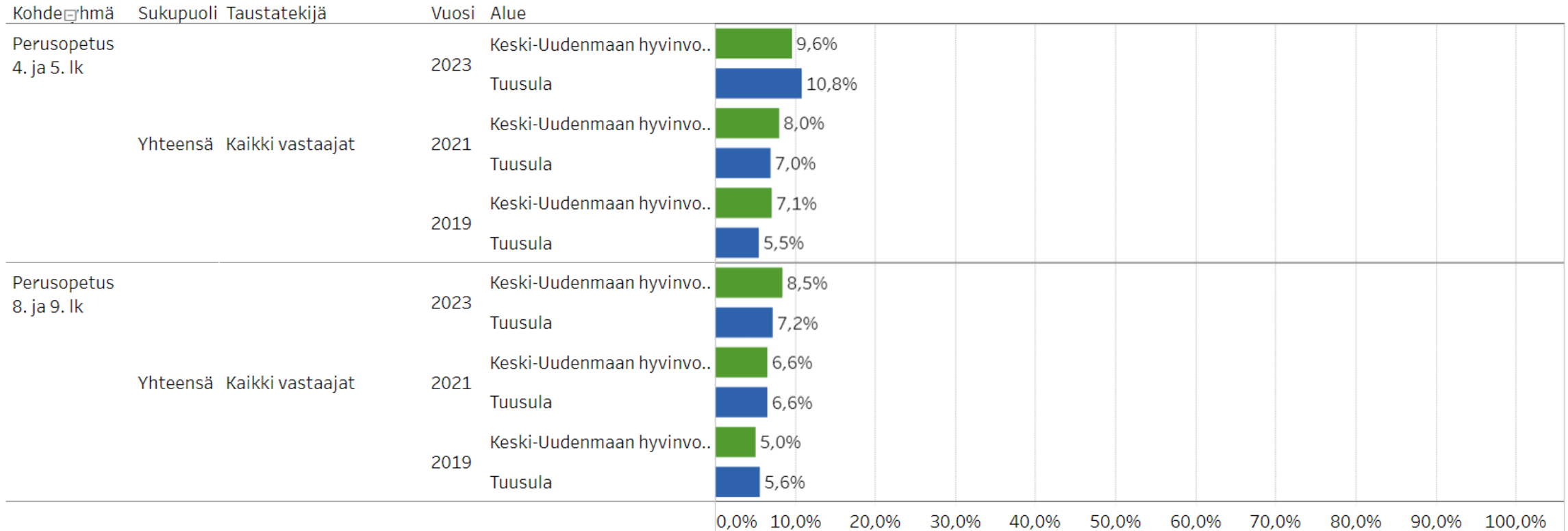
Elämisen taidetta.

Koulukiusattuna tai osallistunut koulukiusaamiseen lukukauden aikana

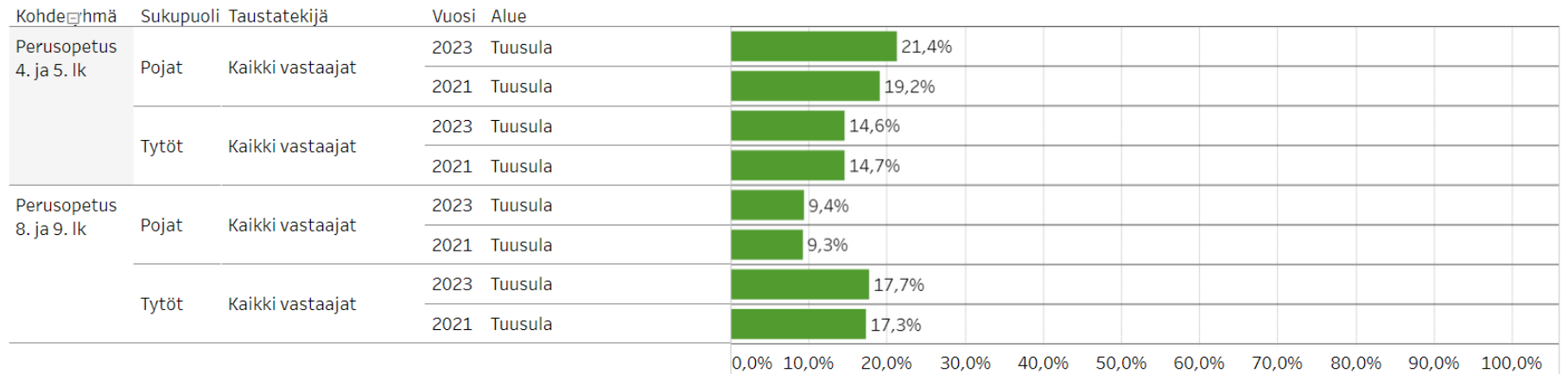

■ 1, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
■ 2, Tuusula

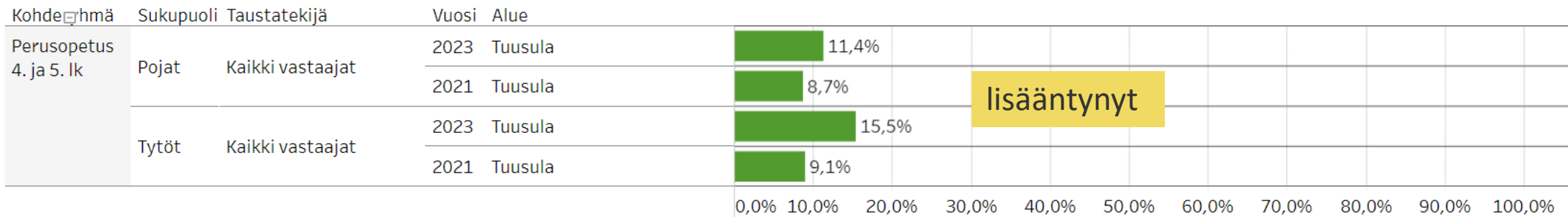
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa

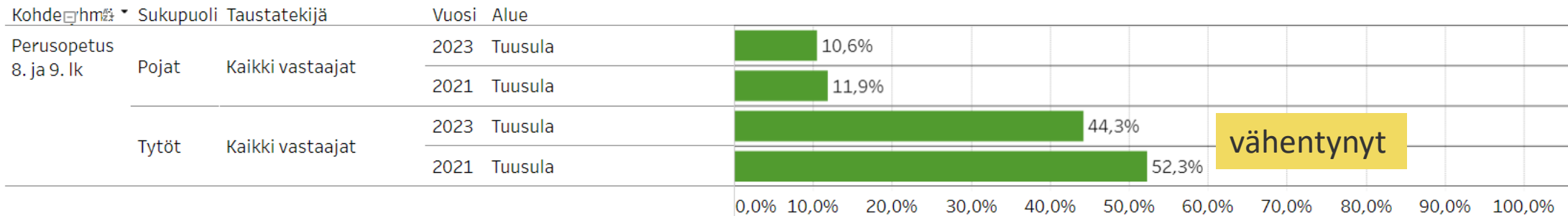
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana

Kokenut seksuaalista kommentointia, ehdottelua, viestittelyä tai kuvamateriaalin näyttämistä vuoden aikana

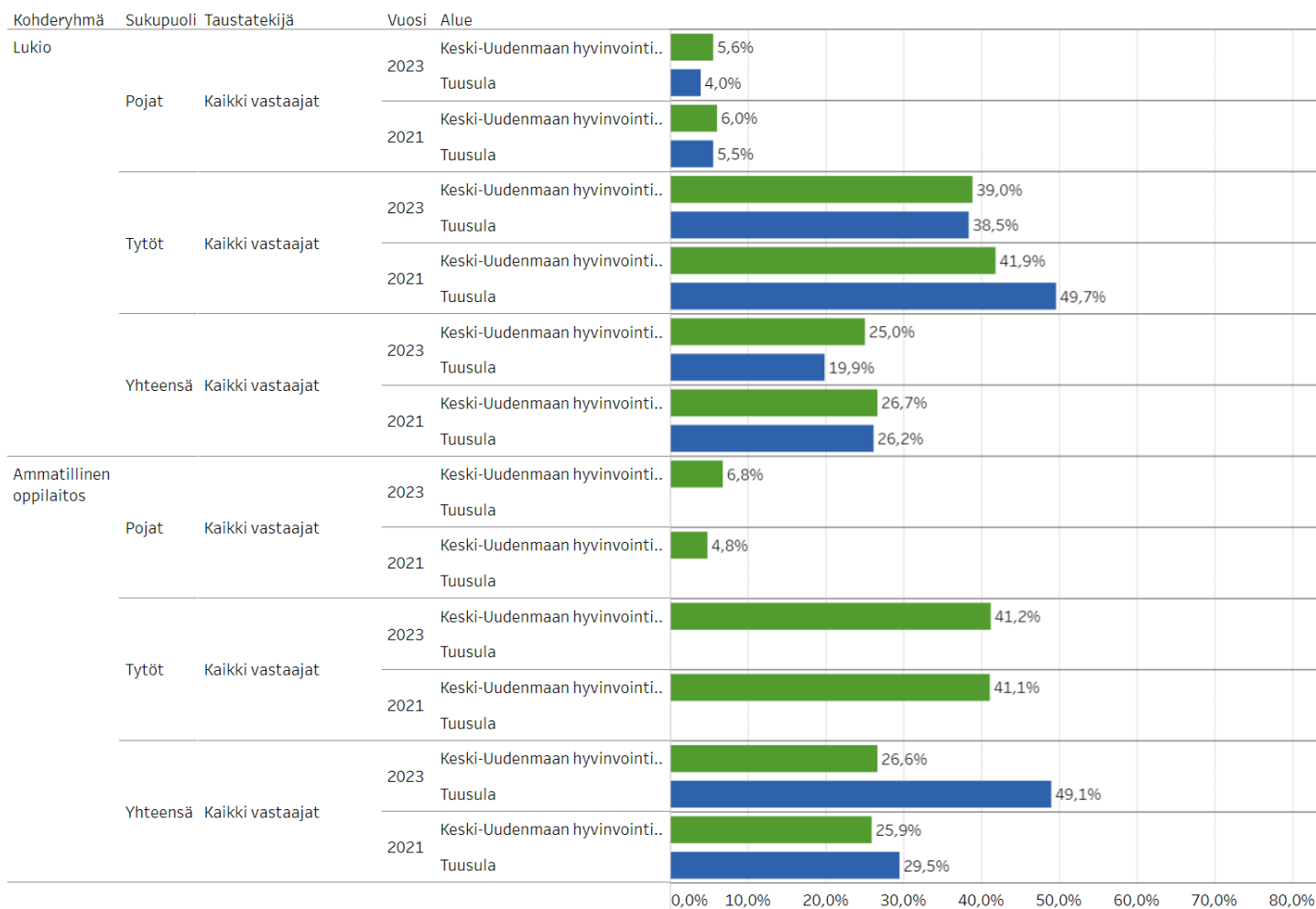

Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana

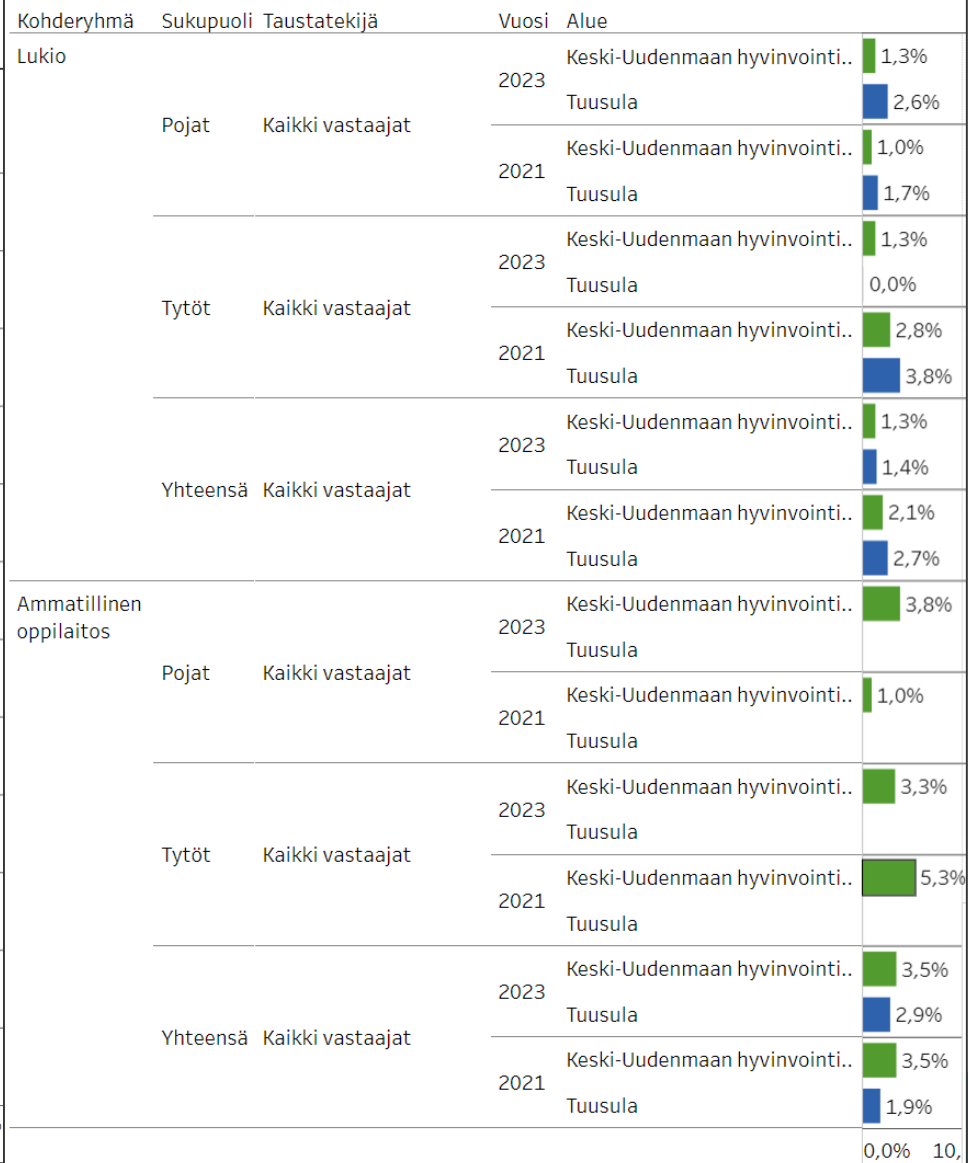

Kokenut seksuaalista häirintää puhelimessa tai internetissä vuoden aikana

Kokenut seksuaalista häirintää koulussa vuoden aikana

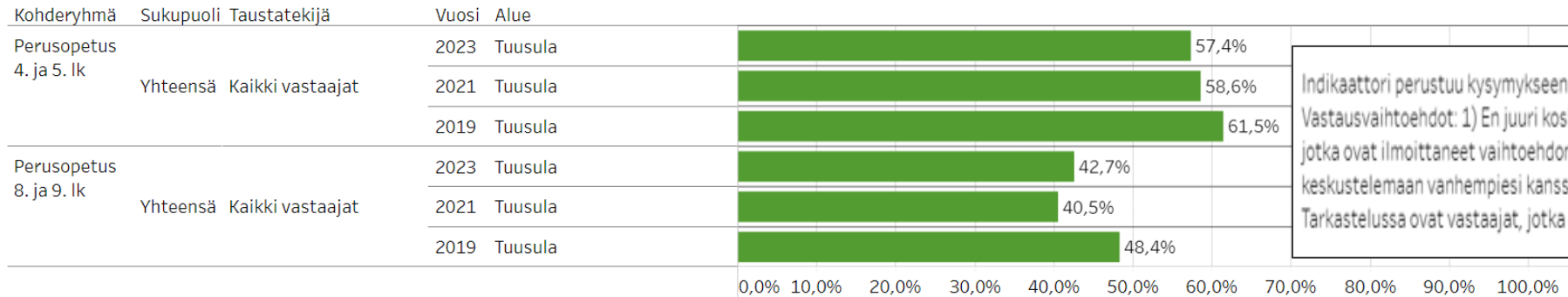

0,0% 10,

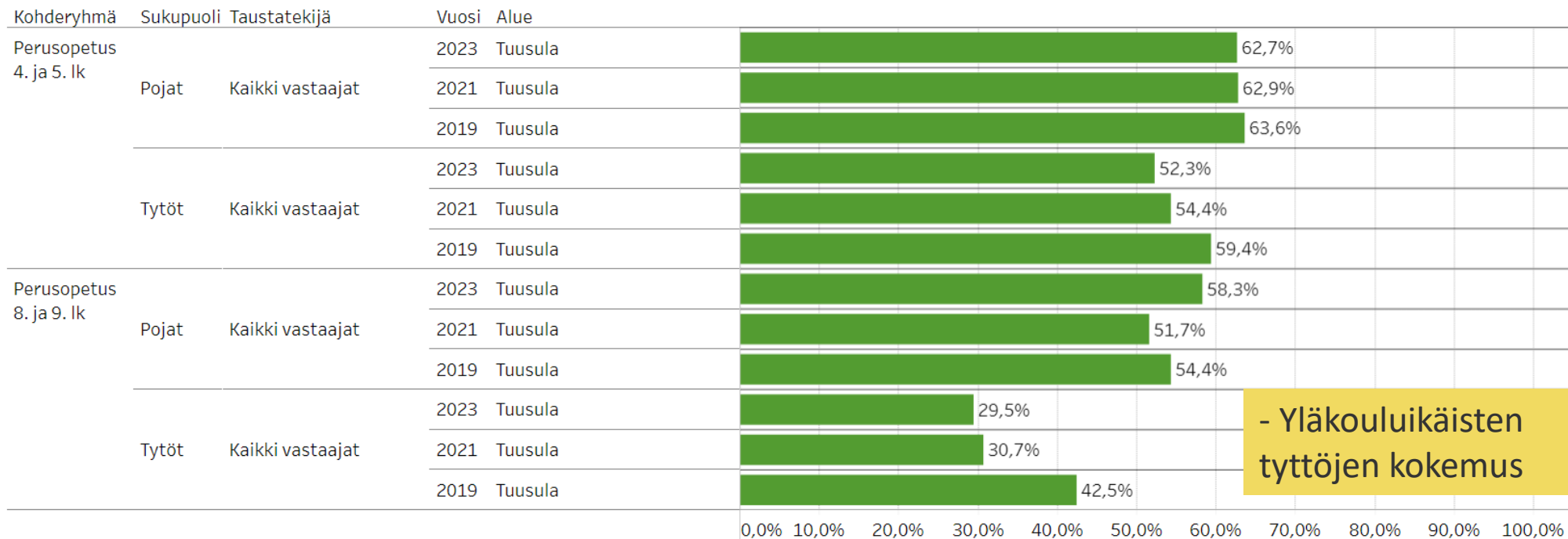
Keskusteluyhteys vanhempien kanssa

Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Pystytkö keskustelemaan vanhempiesi kanssa omista asioistasi?". Vastausvaihtoehdot: 1) En juuri koskaan, 2) Silloin tällöin, 3) Melko usein, 4) Usein. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 4. (Selkokielisessä lomakkeessa kysymys ja vastausvaihtoehdot ovat: "Pystytkö keskustelemaan vanhempiesi kanssa omista asioistasi?", 1) Pystyn usein, 2) Pystyn joskus, 3) En pysty ollenkaan. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 1.)

Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa

- Yläkouluikäisten
tyttöjen kokemus

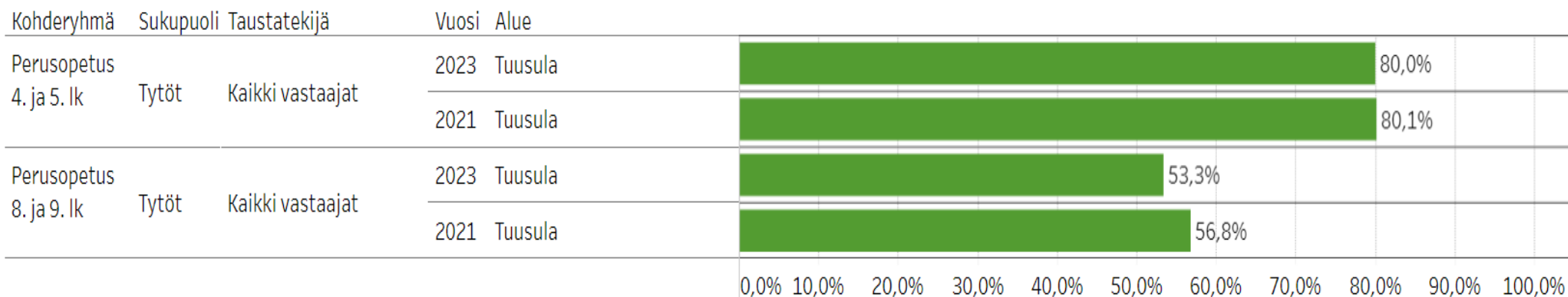
TUUSULA

Elämisen taidetta.

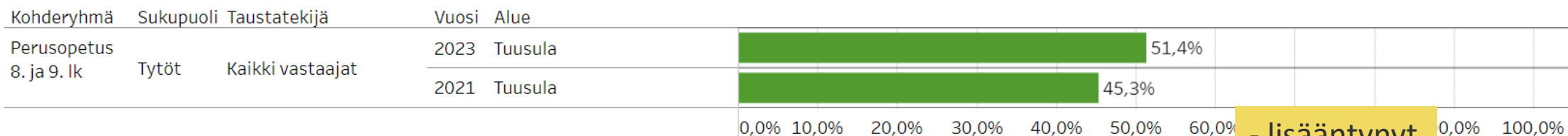
Tyttöjen tilanne

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Oletko elämäsi tällä hetkellä?". Vastausvaihtoehdot: 1) Erittäin tyytyväinen, 2) Melko tyytyväinen, 3) En tyytyväinen enkä tyytymätön, 4) Melko tyytymätön, 5) Erittäin tyytymätön. Tarkastelussa ovat ne vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 1 tai 2. (Selkokielisessä lomakkeessa kysymys ja vastausvaihtoehdot ovat: "Kuinka tyytyväinen olet elämäsi tällä hetkellä?", 1) Olen erittäin tyytyväinen, 2) Olen melko tyytyväinen, 3) En ole tyytyväinen. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 1 tai 2.)

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä

Sosiaalinen ahdistuneisuus

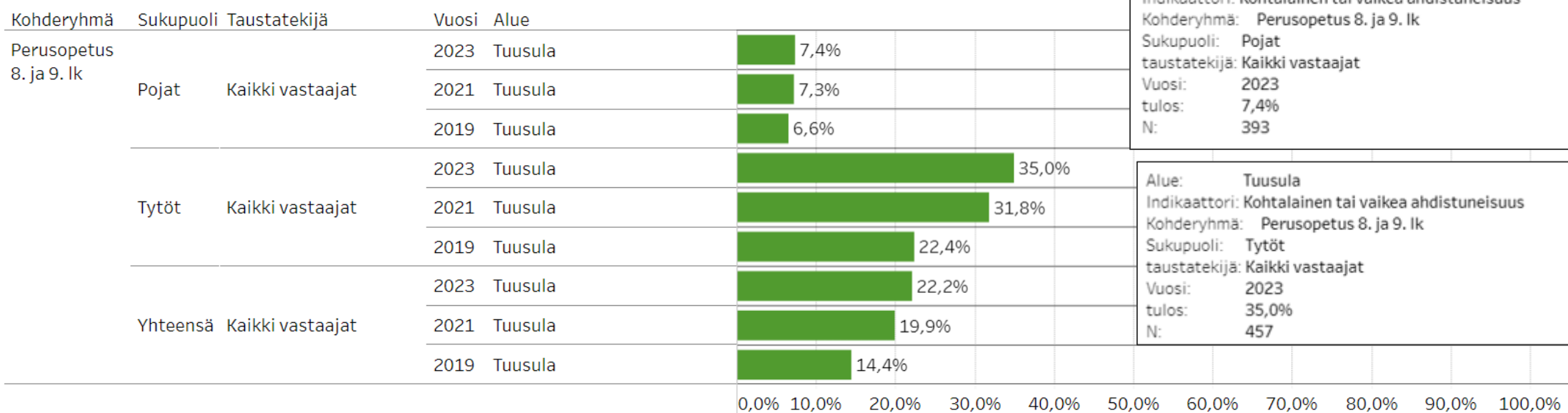

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Kuinka paljon seuraavat ongelmat ovat vaivanneet sinua viimeksi kuluneen viikon aikana?". Summa-indikaattori muodostuu kolmesta kysymyksen osiosta: 1) Väittämä nolostumisen pelosta johtuvasta asioiden välttämisestä, 2) Väittämä huomion keskipisteesi joutumisen välttämisestä, 3) Väittämä, että nolostuminen on pahimpia pelkoja. Vastausvaihtoehdot: 1) Ei yhtään, 2) Vähän, 3) Kohtalaisesti, 4) Hyvin paljon, 5) Äärimmäisen paljon. Vastausvaihtoehdot pisteytetään seuraavasti: 1=0, 2=1, 3=2, 4=3, 5=4. Osien pistemäärät lasketaan yhteen. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat saaneet vähintään 6 pistettä. Indikaattori perustuu MINI-SPIN mittariin (MINI-SPIN. Copyright, Jonathan Davidson. ©1995, 2008, 2014. Kaikki oikeudet pidätetty.).

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus

Alue: Tuusula
Indikaattori: Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus
Kohderyhmä: Perusopetus 8. ja 9. lk
Sukupuoli: Pojat
taustatekijä: Kaikki vastaajat
Vuosi: 2023
tulos: 7,4%
N: 393

Alue: Tuusula
Indikaattori: Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus
Kohderyhmä: Perusopetus 8. ja 9. lk
Sukupuoli: Tytöt
taustatekijä: Kaikki vastaajat
Vuosi: 2023
tulos: 35,0%
N: 457

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Kuinka usein seuraavat ongelmat ovat vaivanneet sinua lomakkeen täyttöä edeltäneen kahden viikon aikana?". Summaindikaattori muodostuu seitsemästä kysymyksen osiosta: 1) Hermostuneisuuden, ahdistuneisuuden tai kireyden tunne, 2) En ole voinut lopettaa tai hallita huolestumistani, 3) Liiallinen huolestuneisuus erilaisista asioista, 4) Vaikeus rentoutua, 5) Niin levoton olo, että on vaikea pysyä aloillaan, 6) Taipumus harmistua tai ärsyyntyä helposti, 7) Pelko siitä, että jotakin kauheaa saattaisi tapahtua. Vastausvaihtoehdot: 1) Ei lainkaan, 2) Useana päivänä, 3) Suurimpana osana päivistä, 4) Lähes joka päivä. Vastausvaihtoehdot pisteytetään seuraavasti: 1=0, 2=1, 3=2, 4=3. Osioiden pistemäärät lasketaan yhteen. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat saaneet vähintään 10 pistettä. Laskennassa ovat mukana vain kaikkiin seitsemään kysymyksen osioon vastanneet. Indikaattori perustuu GAD7-mittariin (Generalized anxiety disorder).

? Merkittävä ero tyttöjen ja poikien välillä

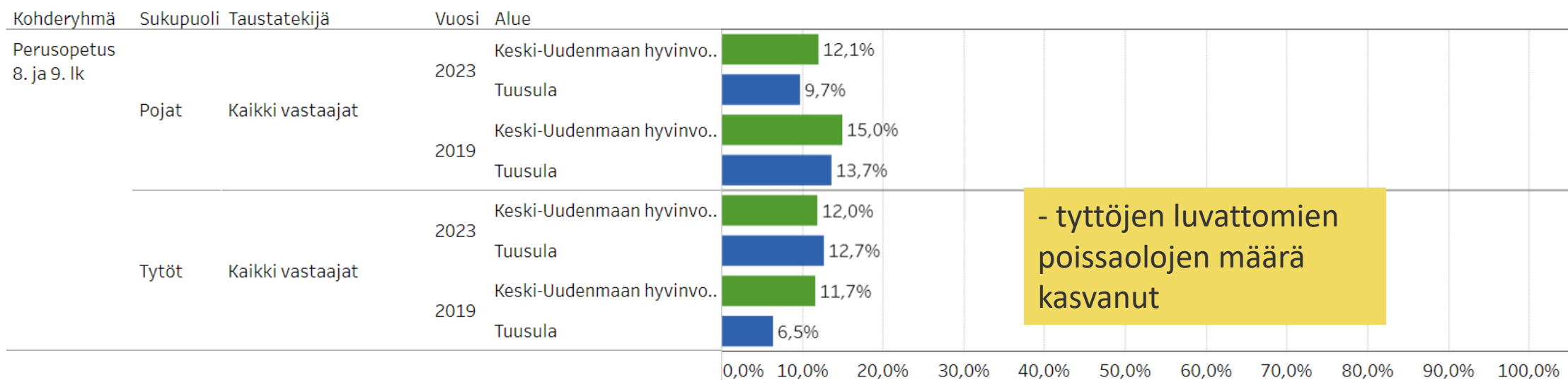
TUUSULA

Elämisen taidetta.

Poissaolot

■ 1, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
■ 2, Tuusula

Luvattomia poissaoloja vähintään kuukausittain

TUUSULA

Elämisen taidetta.